

Petu mupinim me'ẽ ke Mokõihar ke

Petu kome'ẽ paper ke mupinim. Mokõihar ke. A'e ke amõ ta jukwa ta, aja a'e ukwa katu. A'erehe Jesu kotyhar ta ke a'e mu'e tar katu. A'erehe kome'ẽ paper pinim ke a'e mondo.

Yman rahã, amõ ta uwyr ta. Ame'ẽ ta te'eha ke mu'e ta. Kirisutu ruwajan ta ke a'eta. Tupã je'ẽha pandu ame'ẽ ta ran ke a'eta tĩ. Aja Petu mujekwa katu. A'erehe Jesu kotyhar ta pe a'e pandu: “Tapijar te'e we Jesu Kirisutu rehe har pejumu'e katu te we pexo rĩ” aja Petu mupinim.

¹ Ihẽ Simã Petu. Jesu Kirisutuma'e miasu ke ihẽ. A'e pandu ihẽ pe:

—Myrandu katu epandu eho — aja ihẽ pe.

Ame'ẽ apandu pandu ame'ẽ ke ihẽ.

Jesu Kirisutu riki katu te ame'ẽ ke a'e. Jande ke a'e muhã katu. Jandema'e Tupã a'e tĩ. A'e riki katu te ame'ẽ ke, a'erehe jande aja pejurujar katu ehe tĩ. Katu te me'ẽ ke ame'ẽ. Pejurujar katuha ke Tupã me'ẽ pehẽ pe, ame'ẽja saka.

Ko pehẽ pe paper pinim ihẽ amondo axo. Pehẽ riki pejurujar katu ame'ẽ ta ke pehẽ.

² Tupã rehe har pekwa katu. Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te rehe har aja tĩ. Pekwa katu tĩ. A'erehe mã peja amõ we pehẽ rehe a'eta ipy'a katu te hũ. Mã peja amõ amõ we pehẽ py'a ke a'eta muhury katu tĩ.

Pexoha katu aja pexo

³ Jande pe pyrātāha ke Tupā muwyr. A'erehe upa jandema'e ke kohī. Ame'ē namō Tupā aja katu te jande tī. Ma'e ka'u te'eha ma'eha ke nixói te ipe. Aja rahā, ma'e jaka'u te'eha jama'ema'eha ke jahijar jaxo. Aja rahā, a'e aja jaxo katu tī. Ehe har jande jakwa katu, a'erehe katu te ame'ē ke jō jama'ema'e katu jaxo tī. A'e riki jande pe pandu:

—Ihē axo ame'ē pe pexo ta tī. Wera hū ame'ē pe pexo ta tī. Ihēma'e katu te ha ke pekwa ta tī — aja Tupā pandu.

⁴ Aja ame'ē jande pe a'e pandu katu. Katu te hū ame'ē pandu katuha ke. “Ihē axo ame'ē pe pexo ta tī” aja jande pe Tupā pandu katu. Aja jakwa katuha rupi ma'e jaka'u te'eha ke jahijar katu. Ma'e ka'u te'eha ke Tupā rehe ipy'a ym ame'ē ta ma'ema'e hū. A'erehe mupyraraha renda pe oho ta. Aja jama'ema'eha ke jahijar katu. Pe, Tupā riki katu te aja jaxo ta tī. ⁵ A'erehe mā peja amō we pehēma'e ke pematyr katu, aja pexo. Kuja. Tupā rehe pejurujar katu. A'engi amō we Tupā putar ame'ē ke pema'ema'e tī. Mā peja katu ame'ē ke pema'ema'e. A'engi amō we tī. Mā peja Tupā rehe har pekwa katu te we pexo. ⁶ A'engi amō we tī. Ma'e peka'u te'eha ke pema'e tar katu ame'ē ke mā peja pema'e ym pexo. A'engi amō we tī. Pehē ke amō ta mupyrara rahā, mā peja pehē py'ahu te'e pehendu. A'engi amō we tī. Ma'e ka'u te'eha ma'eha nixói te Tupā pe, aja mā peja pexo tī. (Aja rahā, ma'e peka'u te'eha ke pema'e ym ta tī.) ⁷ A'engi amō we tī. Mā peja pehē mu ta rehe pepy'a katu pexo. A'engi amō we tī. Mā peja upa amō ta rehe pepy'a katu tī. ⁸ Upa katu te aja rahā, pexoha katu ta. Upa katu te aja pema'ema'e katu

te rahã, Jesu Kirisutu rehe har pekwa katu te we pexo rĩ. Aja rahã amõ we Tupã putar ame'ẽ ke pema'ema'e ta tĩ. Ame'ẽ ke peputar katu te we pexo tĩ. Jandema'e sawa'e te a'e.

⁹ Upa aja ym rahã, kuja kotete ma'e usakiha, ame'ẽja saka. Eha ym te ame'ẽja saka. Aja rahã, marã ka ym amõ we ehe har ukwa katuha. Ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke ipy'a ngi Tupã juhyk. Ame'ẽ ke harái tĩ. (A'erehe upa apandu ramõ ame'ẽ ta ke a'e ma'ema'e ym.)

¹⁰ Ihẽ mu ta! Apandu ramõ, aja pexo. Amõ we tĩ. Tupã pandu pehẽ pe:

—Ihẽ rehe pejurujar katu. Aja rahã, pehẽ ke ihẽ amuhã katu ta. Kome'ẽ ywy keruhũ pe har ta ngi har pehẽ ke ihẽ kotyhar ta aja amuruwak — aja Tupã.

Ame'ẽ ke pekwa katu. Mã peja ame'ẽ ke pehẽ py'a pe pemupyta katu te hũ. Aja rahã, pejurujar katuha ke pehijar ym te ta. ¹¹ Aja rahã, Tupã pandu ta:

—Pehẽ katu! Katuha renda pe pejur katu pengi. Jesu Kirisutu namõ pexo katu ta. Aja te'e ta pexo kũ — aja Tupã pehẽ pe.

Jesu riki jandema'e sawa'e te. Jande ke a'e muhã katu.

¹² Ihẽ amupinim ramõ ame'ẽ ke pehẽ pe aja te'eha ihẽ amujekwa ta. Aja rahã, peharái ym ta. Ihẽ amupinim ame'ẽ ke pekwa katu 'y. Jetehar te ke pehẽ pe amõ ta mu'e. Ame'ẽ ke pekwa katu te. Pehijar ym ta. Pehẽ pe ihẽ amujekwa we ta rĩ.

¹³ Ko te'e ihẽ axo rahã, ihẽ amupinim ramõ, ame'ẽ ke pehẽ pe ihẽ amujekwa ta. Aja rahã, pekwa pekwa katu ta pexo. Aja rahã, katu tiki, aja ihẽ

akwa. ¹⁴ Yman atu ym rahã, ihẽ amanõ ta, aja ihẽ akwa. Ame'ẽ ke Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te mujekwa katu te ihẽ pe. ¹⁵ A'erehe upa ma'e ke ihẽ ama'ema'e katu ta. Ihẽ amupinim hũ ta. Aja rahã, ihẽ amanõ rahã, ihẽ raikwer koty aja te'e ta pekwa pekwa katu pexo tĩ. Ihẽ amupinim ame'ẽ ke pekwa pekwa katu ta pexo. Ihẽ nixói rahã, peharái ym ta.

Kirisutu katuha ke Petu usak

¹⁶ Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te jywyr ta, aja jamujekwa pehẽ pe. Pyrâtãha namõ jywyr ta, aja jamujekwa. Aja jamujekwa rahã, jande atu jande py'a pe jakwa ame'ẽ ke japandu my? Anĩ. Aja ym. A'e katuha rehe jande reha pe te'e jasak. (A'erehe a'e jywyr ta tĩ, aja jakwa katu.) ¹⁷ Katu ehe har Tupã, jande pái keruhũ pandu rahã, a'ep jaxo tĩ. Ywa pe har weraha muwyr ehe rahã, aja tĩ. A'ep jaxo tĩ. Arahã, ywa pe har weraha katu te ame'ẽ ngi je'ẽha muwyr. Kuja pandu:

—Ko ihẽ ra'yr. Nde rehe ihẽ apy'a katu ame'ẽ ke nde. Ihẽ ke nde eremuhury katu — aja pandu.

¹⁸ Ywy'ã keruhũ katu te ame'ẽ ke pe inamõ jaxo rahã, ywa ngi ame'ẽ je'ẽha uwyr ame'ẽ ke rehe jande atu jahendu. (Arahã ywa pe har Ta'yr katuha ke ipái mujesak jande pe.)

¹⁹ Pe, myrandu ke ymanihar Tupã je'ẽha pandu, ame'ẽ ta pandu pandu. Ame'ẽ riki jetehar te ke aja jakwa katu te tĩ. Ame'ẽ rehe pehendu katu rahã, katu tiki. Myrandu ke a'eta pandu pandu. Ame'ẽ riki araparín aja saka. Pytuniha ke muwera katu, ame'ẽja saka. Aja te'e xu'em oho. (Aja rahã, Tupã rehe har mujekwa we.) Pe, pytuniwe te

jahy rata a'ejōhar wera katu. Pesak ehe. (Ame'ē riki Jesu Kirisutu, aja saka.) Pehē pe wera katu, ame'ēja saka. (Aja rahā, upa katu te juehe har Kirisutu mujekwa pehē pe.) ²⁰ Amō we tī. Kuja pekwa pekwa katu pexo. Tupā je'ēha rehe Tupā je'ēha pandu ame'ē ta mupinim. Ame'ē ke awa ke te'e mujekwa ym. Amō pandu ym rahā, marā ka ym mujekwaha. (Tupā'ā mujekwa ta me'ē te'e.) ²¹ Pesarahā! Myrandu ke Tupā je'ēha pandu ame'ē ta pandu rahā, a'eta pandu tar katu. A'erehe a'eta pandu pandu. Anī. Aja ym. A'eta pe Tupā'ā mujekwa. Myrandu ke Tupā muwyr. Ame'ē ke a'eta pandu pandu rahā, a'eta pe Tupā'ā mujekwa katu.

2

Mu'eharan ta rehe har (Jun 1.3-16)

¹ Ymanihar Tupā je'ēha pandu ame'ē ta ixo rahā, amō ta ixo tī. A'eta Tupā je'ēha ke te'e pandu pandu. Apo aja pehē namō mu'eharan ta mu'e mu'e ta tī. Te'e a'eta mu'e ta. A'erehe amō koty koty amō ta ukwa ta. Mu'eharan ta ke jandema'e sawa'e te muhā katu tipe. Pe, a'eta pandu ta:

—Jande ke a'e muhā ym — aja mu'eharan ta te'e pandu ta.

A'erehe yman rahā, pahar a'eta ke jandema'e sawa'e te mupyrara ta. ² Te'e a'eta mu'e. Pe, a'eta aja ma'e ka'u te'eha ke amō ta ma'ema'e ta tī. A'erehe amō ta juru ai ta. Jetehar rehe hendu katu ame'ē ta rehe juru ai ta. ³ Mu'eharan ta ima'ehū tar katu. Ipy'a rupi te'e ukwa ukwa ame'ē ke a'eta pandu pandu ta pehē pe. Aja tamatarer ke a'eta

pyhyk pyhyk hũ ta. A'eta ke mupyrara ame'ẽ ke yman pete'e harõ uĩ. (Tupã a'e.) A'eta rehe har a'e ukwa katu. Pe, a'eta ke a'e ombor ta. Mupyraraha renda pe ombor ta.

⁴ Jete. A'eta ke jukwa ta. Pesarahã! Yman Tupã je'ẽha rahoha ta ixo. Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e, ame'ẽ ta ke a'eta. Pyraraha ngi a'eta uhem ym te ta. Mupyraraha renda pe a'eta ke Tupã ombor 'y. A'ep pytun ame'ẽ pe ixo. Ita tupaham pe pukwar aja ixo. Aja a'eta harõ u'am. Ngã ke Tupã mupyrara hũ ta. Ame'ẽ angaha ke rehe a'eta harõ u'am. (A'erehe mu'eharan ta ke Tupã mupyrara ta tĩ, aja jakwa katu.)

⁵ Amõ we tĩ. Yman kome'ẽ ywy keruhũ ke y keruhũ pe Tupã upa mukanim. Arahã kome'ẽ ywy keruhũ pe ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ẽ ta ixo. Ame'ẽ ta ke y keruhũ pe Tupã upa jukwa. (Aja mu'eharan ta tĩ. Tupã jukwa ta tĩ.) Yman kuja jõ manõ ym. Noe a'e. Amõ awa po wajar mokõi hetaha ta manõ ym tĩ. (A'erehe ixotyhar ta ke a'e muhem katu. Ame'ẽ ke Tupã ukwa katu aja mujekwa katu.) “Tupã katu te ame'ẽ ke a'e. Pehendu katu ehe” aja Tupã rehe ipy'a ym ame'ẽ ta pe Noe pandu pandu tipe.

⁶ Amõ we tĩ. “Sondo ok ta pe har ta katu ym te” aja Tupã pandu. “Ngomo ok ta pe har ta katu ym te tĩ” aja a'e pandu tĩ. Pe, ame'ẽ mokõi ok ta pe har ta ke tata pe Tupã mumba. Aja rahã ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ẽ ta ke Tupã mumba ta tĩ, aja amõ ta ukwa ta. Amõ ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e, ame'ẽ ta jukwa ta tĩ. (A'erehe mu'eharan ta ke Tupã mupyrara ta tĩ, aja a'eta ukwa ta me'ẽ te'e.)

7 Ame'ẽ ok ta ngi Ro ke Tupã muhem. Ro riki sawa'e katu ame'ẽ ke a'e. Sawa'e jaxer ame'ẽ ta katu ym ame'ẽ ke ma'ema'e hũ. Ame'ẽ ke rehe Ro usak rahã, a'e pyai te hũ. 8 Ame'ẽ ta namõ Ro ixo rahã, ma'e jaxer ame'ẽ ma'eha ke rehe a'e usak usak. Ngã juru ai ha rehe hendu tĩ. Wera rahã pame katu te aja a'e usak usak tĩ. Hendu tĩ. A'erehe a'e pyai te hũ. A'e sawa'e katu ame'ẽ ke a'e. 9 Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ẽ ta ngi Tupã rehe ipy'a katu ame'ẽ ta ke jandema'e sawa'e te muhem katu. Ame'ẽ ke a'e ukwa katu riki. (A'erehe mupyraraha ngi ixotyhar ta te ke a'e muhem katu ta, ame'ẽ ke a'e ukwa katu tĩ.) Pe, ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e, ame'ẽ ta ke a'e mupyrara ta tĩ. Ame'ẽ ke a'e ukwa katu tĩ. (A'erehe mu'eharan ta ke a'e mupyrara ta tĩ.) Yman atu rahã, upa ngã ke Tupã mupyrara ta. Ame'ẽ weraha rehe a'e harõ uĩ. Mupyraraha weraha angaha ke rehe Tupã harõ uĩ. 10 Jete! Ma'e ka'u te'eha ke amõ ta putar hũ. Ame'ẽ ta ke Tupã mupyrara hũ ta. Kome'ẽ ywy keruhũ pe kapitã keruhũ ke Tupã mu'am. A'e je'ẽha rehe hendu ym ame'ẽ ta ke Tupã mupyrara hũ ta tĩ.

Mu'eharan ta riki amõ ta ngi kyje ym. “Katu te jande” aja a'eta juehe har ukwa jupe naĩ. Ywa pe har ta katu te ame'ẽ ta ke a'eta. Ame'ẽ ta rehe har: “Ame'ẽ ta katu te” aja a'eta pandu ym te. Anĩ. Juru ai riki. 11 Pesarahã! Mu'eharan ta 'ar koty te we Tupã je'ẽha rahoha tama'e pyrãtãha. Pe, a'eta ywa pe har ta ma'e katu te, ame'ẽ ta rehe juru ai ym riki. Æjã tama'e kapitã rehe juru ai ym. Ame'ẽ rehe jandema'e sawa'e te ruwa koty a'eta juru ai ym. (Mu'eharan ta anĩ. Juru ai te'e ixo. Katu ym aja.)

¹² So'o ka'a rupi ixo ame'ẽ ra'yr ke u'ar. Pe, ame'ẽ ke amõ ta pyhyk. Pe, jukwa. Mu'eharan ta riki ame'ẽja saka. Ipy'a pe te'e a'eta ukwa ukwa ixo, ame'ẽ ke a'eta ma'ema'e ixo tĩ. So'o aja ma'e ke ukwa ym aja te'e a'eta ixo. Ame'ẽ rehe a'eta juru ai. So'o ka'a rupi ixo aja a'eta ke Tupã jukwa ta tĩ.

¹³ Amõ ta ke mu'eharan ta mupyrara. Aja a'eta ke Tupã mupyrara ta tĩ. Ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke a'eta putar. Ame'ẽ ke wera rahã riki a'eta ma'ema'e. Huxĩ ym riki. Aja a'eta jumuhury a'eta juehe. Jesu manõ ame'ẽ ke pekwa pekwa peĩ rahã, ma'e ke pe'u. Pehẽ namõ mu'eharan ta u'u rahã, a'eta ngi amõ ta huxĩ. A'eta katu ym. Ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha namõ a'eta ixo rĩ. Ipy'a juhyk aja ym ixo.

¹⁴ Kũjã ta ka'u te'e ame'ẽ ta rehe a'eta usak tar katu jõ. Ma'e ka'u te'eha ke a'eta ma'ema'e ixo. A'ewan ym ma'ema'eha ke a'eta pe. Ukwa katu ym ame'ẽ ta ke a'eta muka'u te'e. Pe, ma'e ka'u te'eha ke ame'ẽ ta ma'ema'e tĩ. Tamatarer pyhyk hũ ame'ẽ ke rehe jõ mu'eharan ta ukwa ukwa ixo. Tupã mupyrara ta ame'ẽ ta ke a'eta. ¹⁵ Pe, katu te ame'ẽ ke ngi a'eta pia oho, pe, ka'a pe te'e a'eta kanim oho. Ame'ẽja saka a'eta ixo. (Aja rahã, jetehar te ke a'eta ukwa, ame'ẽ ke hijar. Pe, te'e pandu pandu ixo.)

Maraã Mbeo ra'yr. A'e ma'ema'e ame'ẽ ke aja mu'eharan ta ma'ema'e tĩ. Tamatarer rehe ipy'a ke Maraã moĩ, a'erehe ma'e katu ym ame'ẽ ke ma'ema'e. (Ame'ẽ ta aja mu'eharan ta tĩ.) ¹⁶ Pe, amõ pandu Maraã pe:

—Mã peja katu ym ame'ẽ ke ema'e ym — aja pandu ipe.

Aja me'ẽ riki jumen pandu ipe. Awa aja jumen pandu ipe. Pe, Maraã ka'u te'eha ke a'e muhijar. Maraã riki Tupã je'ẽha pandu ame'ẽ ke a'e. (Aja mu'eharan ta tĩ. Ame'ẽ ta ka'u te'eha ke Tupã jõ riki muhijar ta tĩ, aja jakwa katu.)

17 Mu'eharan ta riki ywykwar upa te'e y typa ame'ẽja saka. (Aja rahã jaxer ame'ẽ ta ke a'eta, aja mujekwa.) Ywa takãxĩha ke amõ koty koty ywytu peju raho, ame'ẽja saka riki mu'eharan ta tĩ. (Aja rahã, pahar amõ koty koty a'eta ukwa. Katu ym aja.) Pytun te hũ ame'ẽ renda ke Tupã mukatu. A'ep a'eta ke Tupã ombor ta indo.

18 “Katu te jande” aja me'ẽ upa mu'eharan ta pandu pandu naĩ. Ka'u te'eha rupi te'e a'eta pandu pandu tĩ. Pe, ma'e ka'u te'eha ma'eha ke amõ ta hijar Tate. Ame'ẽ ke mu'eharan ta ukwa. Pe, ame'ẽ ta ke mu'eharan ta muka'u te'e tĩ. Aja ma'e ka'u te'eha ma'eha rehe mujywyr ta mondo, ame'ẽja saka.

19 “Peputar ame'ẽ ke pema'ema'e katu” aja mu'eharan ta pandu naĩ. Anĩ. A'eta te'e marã ka ym ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke hijariha. Pe-sarahã! Katu ym ame'ẽ ke amõ ma'ema'e. Ame'ẽ ke marã ka ym hijariha rahã, ame'ẽ riki aja te'e ta ixo. Katu ym aja.

20 Ma'e katu ym ame'ẽ ke Tupã rehe ipy'a ym ame'ẽ ta ma'ema'e hũ. Ame'ẽ ke amõ ta hijar katu. Jesu riki jande muhãha. Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te ke a'eta ukwa katu, a'erehe ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke hijar. A'engi ame'ẽ pe a'eta jywyr tĩ. Ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha pe jywyr tĩ. Marã ka ym hijariha. Aja rahã, ixo py 'ar koty te

we katu ym ha aja a'eta ixo. ²¹ Aja rahã kuja katu ta tipe. Myja rahã, amõ pe Tupã pandu my:

—Nde katu te. Ma'e nde ereka'u te'eha nde erema'eha ke nixói te nde pe — aja Tupã pandu my.

Ame'ẽ ukwa ym rahã, katu ta tipe. Ame'ẽ ukwa rahã, pe, panduha katu te ame'ẽ ke hijar rahã, ame'ẽ riki i'ar koty te we jaxeriha. Panduha katu te ame'ẽ ke amõ pandu ipe, ame'ẽ ke hijar rahã, i'ar koty te we jaxeriha. ²² A'eta ma'eha kuja mujekwa. Yman sawa'e ukwa katu ame'ẽ ke paper rehe mupinim. Ame'ẽ riki jetehar te ke aja mujekwa. Kuja mupinim:

“Jawar we'en rahã, ame'ẽ pe te'e a'e jywyr u'u indo.”

Kuja amõ we tĩ:

“Kure ke y pe amõ mujahuk rahã, pahar tu'um ame'ẽ pe kure jere jahuk oho” aja amõ mupinim.

Aja rahã, jaxeriha rehe jywyr oho, aja mujekwa. (Ame'ẽja tĩ. Jandema'e sawa'e te rehe har ukwa katuha ke hijar rahã, ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha rehe jywyr. Katu ym te riki.)

3

Jandema'e sawa'e te jywyr ta

¹ Ihẽ rehe katu ame'ẽ ta ke pehẽ! Ko mokõihar paper rehe ihẽ amupinim aĩ. Mã peja pehẽ py'a pe ma'e peka'u te'eha pema'ema'eha ke pekwa pekwa ym pexo. Aja mokõihar paper rehe ihẽ amupinim. Aja rahã, peharái ym ta pexo. ² Yman Tupã je'ẽha pandu ame'ẽ ta pandu. Katu te ame'ẽ ta ke a'eta. A'eta pandu ame'ẽ ke mã peja pekwa pekwa katu pexo. Jesu mondo ame'ẽ ta pe je'ẽha

ke jandema'e sawa'e te mujekwa. Ame'ẽ je'ẽha ke pehẽ pe Jesu mondo ame'ẽ ta pandu pandu. Ame'ẽ ke pekwa pekwa katu pexo tĩ. Jesu riki jande muhãha ke. ³ Kuja pekwa pekwa py pexo. 'Ar rehe angaha uhyk tate rahã, amõ sawa'e ta ixo ta. Ma'e ka'u te'e ha namõ a'eta ixo ta. Pehẽ rehe a'eta puka puka hũ ta. Ahem hũ ta tĩ. ⁴ Kuja a'eta pandu ta:

—A'e jywyr ta. Aja a'e manga katu riki. Mã! My mamy? Nixói riki. (Jande ramõi ta harõ hũ ixo ehe.) A'eta upa manõ. Kome'ẽ ywy keruhũ Tupã mujã. Aja te'e kome'ẽ ywy keruhũ ihĩ rĩ. A'erehe a'e jywyr ym ta, aja jakwa — aja a'eta pandu ta naĩ.

⁵ Kuja puka puka hũ ame'ẽ ta harái riki. Ukwa tar ym riki. Kuja. Yman Tupã pandu. Aja kome'ẽ ywy keruhũ a'e mujã. Ywa ke mujã tĩ. Y ngi kome'ẽ ywy uhem. Y ramõi pyter pe ihĩ. ⁶ Y pe ymanihar kome'ẽ ywy keruhũ ke Tupã jupyk. Upa katu te ma'e ke jukwa. Y keruhũ pe jupyk. (A'erehe Tupã pandu ame'ẽ ke a'e ma'ema'e katu. Ame'ẽ ke puka puka hũ ame'ẽ ta harái.)

⁷ Apo kome'ẽ ywy keruhũ kohĩ. Ywa rehe ihĩ ame'ẽ ta pehĩ tĩ. Upa ame'ẽ ta rehe har Tupã pandu: “Mã peja ixo rĩ.” A'erehe yman pandu aja apo ixo rĩ. Anĩ. Aja te'eha ihĩ ym ta. Yman rahã, kome'ẽ ywy keruhũ ke tata pe Tupã mai ta. Ywa rehe ihĩ ame'ẽ ke aja tĩ. Mai ta tĩ. Ame'ẽ angaha ke rehe uhyk ym rahã we, pewe ixo we rĩ. Ma'e katu ym ma'ema'e ame'ẽ ta ke Tupã mupyrara ta. Pe, uwyriha anga rehe har ukwa ym rahã, mupyraraha renda pe mondo ta tĩ. Aja ym rahã, kome'ẽ ywy keruhũ ixo rĩ. Ywa rehe ixo ame'ẽ ta aja tĩ. Ixo rĩ. “Mã peja ixo rĩ” aja Tupã pandu. (A'erehe Tupã pandu ame'ẽ ke a'e ma'ema'e katu.)

⁸ Ihē rehe katu ame'ē ta ke pehē. Pehē riki apy'a katu ame'ē ta ke pehē tī. Kuja peharái ym pexo. (Yman te aja jakwa. Tupã pe anī.) A'erehe miu (1.000) warahy 'ar aha oho rahã, ame'ē riki peteĩ weraha aha oho, aja jandema'e sawa'e te ukwa. Juja katu te ipe. Peteĩ weraha aha oho rahã, ame'ē riki miu (1.000) warahy 'ar aha oho, aja a'e ukwa. Juja katu te ipe.

⁹ A'e pandu katu ame'ē ke jandema'e sawa'e te ma'ema'e ta kÿ. Pahar ym a'e ma'ema'e, aja amõ ta ukwaha naĩ. Anĩ. Aja ym. A'e ma'ema'e ta kÿ. Pesarahã! Mupyraraha renda pe amõ oho ta, ame'ē ke a'e putar ym. Ma'e ka'u te'eha ke upa ngã hijar, ame'ē ke a'e putar katu. A'erehe ngã py'a ixoty muruwak, ame'ē rehe a'e harõ katu uĩ.

¹⁰ Jandema'e sawa'e te jywyr, ame'ē weraha angaha rehe uhyk ta kÿ. Ma'e mukanĩha uwyr, ame'ēja saka harõ ym ehe rahã, jandema'e sawa'e te uwyr ta kÿ. Arahã ywa riki kanim ta oho. Tyapu te hũ ha namõ kanim ta oho. Ywa rehe ihĩ ame'ē ke ukwái ta tĩ. Upa ta kanim. Kome'ē ywy keruhũ kanim ta tĩ. Upa katu te kome'ē ywy keruhũ pe ixo ame'ē ta ke kanim ta tĩ. ¹¹⁻¹² Aja ame'ē upa katu te ma'e ke kanim ta oho. Aja rahã, myja me'ē pexoha katu my? Pesarahã! Katu ym ma'ema'e, ame'ē ta ke Tupã mupyrara ta. Ame'ē weraha angaha ke rehe peharõ pexo rahã, mã peja katu pexo. Aja rahã, katu tiki. Tupã rehe pehē py'a tapijar te'e we pemoĩ moĩ katu tĩ. Aja rahã, katu tiki. Ame'ē weraha ke pahar pemuhyk, aja pema'ema'e katu pexo. Ame'ē weraha uhyk rahã, ywa upa ukwái ta. Upa ta kanim. Ywa rehe ihĩ ame'ē ke upa ta musururu mondo. Hakuha upa ta musururu

mondo. ¹³“Ywa pyahu ame'ẽ ke ihẽ amujã ta. Ywy keruhũ pyahu ame'ẽ ke aja tĩ. Amujã ta tĩ” aja Tupã manga katu. A'ep katu te ame'ẽ ta jõ ixo ta. Mã peja ame'ẽ rehe jaharõ katu jaxo.

¹⁴Ihẽ rehe katu ame'ẽ ta ke pehẽ! Ame'ẽ weraha rehe peharõ pexo rahã, Tupã ruwa koty pexo, aja saka pekwa pekwa pexo. A'e usak uĩ, aja saka a'erehe mã peja pexoha katu aja pexo. Mã peja peka'u te'eha ke pema'e ym. Pehẽ py'a a'e juhyk, aja pexo. Mã peja Tupã namõ pehẽ rury katu pehẽ pexo. ¹⁵(A'e uwyr ym we rĩ, a'erehe uwyr ym te ta, aja ym pekwa pekwa pexo tĩ.) A'e harõ we rĩ. Aja rahã, amõ we pehẽ ngi har amõ ta jurujar katu ta. Aja rahã, amõ we Tupã muhã katu ta. A'erehe a'e harõ we rĩ. Aja pekwa pekwa pexo. Aja Páu mupinim pehẽ pe tĩ. Ukwã katuha ke Tupã muwyr ipe. Ame'ẽ namõ pehẽ pe a'e mupinim. Páu rehe japy'a katu ame'ẽ ke a'e. ¹⁶Kirisutu jywyr ta. Ame'ẽ rehe har Páu mujekwa rahã, upa paper rehe a'e mupinim. A'e mondo ame'ẽ paper rehe ame'ẽ rehe har a'e mupinim. Amõ amõ ma'e ke a'e mupinim ame'ẽ ke amõ ta ukwa katu ym. Pe, ame'ẽ ke amõ koty muka'u te'e ame'ẽ ta mujekwa. Ukwã ym ame'ẽ ta aja tĩ. Amõ koty mujekwa tĩ. Aja amõ Tupã je'ẽha rehe ihĩ, ame'ẽ ke amõ koty koty a'eta mujekwa. Te'e pandu, aja saka. Aja Tupã mupyrara ame'ẽ ke a'eta jumuhyk a'eta juehe.

¹⁷Ihẽ rehe katu ame'ẽ ta ke pehẽ! Pesarahã! Amõ ta amõ koty Tupã je'ẽha mujekwa aja pekwa katu. A'erehe pepyhĩ ym, aja pexo! Aja rahã, amõ koty sawa'e katu ym ame'ẽ ta mu'e, ame'ẽ koty pejumu'e ym ta peho. Jetehar te ke pekwa, ame'ẽ ke pehijar ym ta tĩ. ¹⁸Jesu riki jande muhãha

ke! Jesu Kirisutu riki jandema'e sawa'e te. Ehe har tapijar te'e we pekwa katu te we pexo. Pehẽ rehe a'e ipy'a katu. Ame'ẽ rehe har tapijar te'e we pekwa katu te we pexo. Mã peja japandu ipe:

—Ne jõ riki katu te ame'ẽ ke.

Aja apo mã peja japandu ipe. Mã peja aja te'e ta japandu ipe. Amen. Ame'ẽ riki: “A'e tỹ” aja.

Upa.

Tupã Je'ẽha
New Testament in Kaapor (BR:urb:Kaapor)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaapor

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaapor

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
b46cc831-baa9-5b98-bd3d-1fb9f0357a11